

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση : Βενιζέλου 64
Τ.Κ. : 546 31, ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
Τηλ. : 2310-221726
Φαξ : 2310-265468
Ιστοσελίδα : www.geotee-kma.gr
E-mail : geotekma@otenet.gr

Θεσσαλονίκη: 01-03-2016
Αριθμ. πρωτ: 162

Προς:
Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Κοιν.:
Κεντρική Υπηρεσία &
Παραρτήματα του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Θέμα: «Προτάσεις επί του Σχεδίου Νόμου για τις Δασικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις»».

Σχετ. : Το υπ' αριθμ. 435/28-01-2016 έγγραφό σας.

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού σας εγγράφου για το Σχέδιο Νόμου που αφορά τις «Δασικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις» και επιδιώκοντας να συμβάλλουμε εποικοδομητικά στη διαμόρφωση θέσεων του Επιμελητηρίου, σας καταθέτουμε παρακάτω τις σχετικές μας παρατηρήσεις και προτάσεις

Το Σχέδιο νόμου ως επί το πλείστον κινείται στη σωστή κατεύθυνση για την οργάνωση και λειτουργία τους, διορθώνοντας τις παθογένειες του παρελθόντος και δημιουργώντας δασικούς συνεταιρισμούς ικανούς να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις των καιρών σχετικά με αειφορική διαχείριση, παραγωγή καλύτερων ποιοτικά δασικών προϊόντων, κλπ.

Πάνω σε αυτή την κατεύθυνση παρεμβαίνουμε σε συγκεκριμένα σημεία του Σχεδίου αναλύοντας τα προβλήματα που μπορούν να δημιουργηθούν από κάποιες προβλέψεις του νομοσχεδίου και προτείνοντας τη διόρθωσή τους. Αναλυτικά αναφερόμαστε παρακάτω:

Στην **παράγραφο 3 του άρθρου 1** του Σχεδίου δίνεται η δυνατότητα στις ΔΑ.Σ.Ε. και ΚΟ.ΔΑ.Σ.Ε. να δραστηριοποιούνται στην ουσία σε πάσης φύσης δασικές εργασίες.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία για τα δασοτεχνικά έργα και εργασίες (Ν. 1418/84 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ΠΔ 437/81) αλλά και το ΠΔ 344/2000, (τα δασοτεχνικά έργα και εργασίες ανατίθενται σε εξειδικευμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις και σε Εργολήπτες Δημόσιων Δασοτεχνικών Έργων, που συνίστανται από Δασολόγους ή Δασοπόνους)

-για παράδειγμα αναφέρουμε την αριθ. 494/93 γνωμοδότηση ΝΣΚ - συνεπώς στις ΔΑ.Σ.Ε. και ΚΟ.ΔΑ.Σ.Ε. μπορούν να ανατεθούν μόνο υλοτομικές εργασίες και εργασίες συγκομιδής, εργασίες ρητινοσυλλογής και συλλογής εν γένει δευτερευουσών καρπώσεων από τα δάση

Για την διασφάλιση της ποιότητας των ανωτέρω εργασιών (υλοτομικών, συγκομιστικών) που μπορούν να ανατεθούν στις ΔΑ.Σ.Ε. και ΚΟ.ΔΑ.Σ.Ε. και αφορούν δημόσια δάση, πιστεύουμε ότι οι οργανώσεις θα πρέπει να είναι στελεχωμένες απαραίτητα με τεχνικό σύμβουλο ειδικότητας δασολόγου, ο οποίος θα έχει την ευθύνη του σχεδιασμού κατά χώρο και χρόνο των εργασιών που ανατίθενται και την υποβολή του για έγκριση στην αρμόδια υπηρεσία, αυτό άλλωστε προκύπτει και από το ΠΔ 344/2000. Έτσι για την εν λόγω παράγραφο προτείνουμε την εξής διατύπωση:

3. Οι πρωτοβάθμιες ΔΑ.Σ.Ο. δραστηριοποιούνται στις υλοτομικές εργασίες, εργασίες συγκομιδής, εργασίες ρητινοσυλλογής και συλλογής εν γένει δευτερευουσών καρπώσεων από τα δάση, στη διακίνηση, εμπορία, επεξεργασία και μεταποίηση δασικών προϊόντων.

Οι πρωτοβάθμιες ΔΑ.Σ.Ο. δραστηριοποιούνται στις ανωτέρω δασικές εργασίες εφόσον στελεχώνονται με δασολόγο είτε μόνιμο υπάλληλο είτε συμβασιούχο του οποίου η σύμβαση διαρκεί καθ όλη τη διάρκεια της εκτέλεσης των δασικών εργασιών και εφόσον πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις που τάσσονται από ειδικές διατάξεις. Ο ως άνω δασολόγος σχεδιάζει κατά χώρο και χρόνο την εκτέλεση των ανατεθεισών δραστηριοτήτων και υποβάλει το σχέδιο προς έγκριση στην αρμόδια υπηρεσία.

Στην παράγραφο 2α του άρθρου 5 θα πρέπει να οριστεί προθεσμία για την αναγνώριση των ήδη απασχολούμενων δασεργατών, ώστε με τον τρόπο αυτό να μπορούμε να αποκλείσουμε καταστρατήγηση αυτής της διάταξης. Επίσης, οι επιτροπές που θα συστηθούν θα πρέπει να αποτελούνται από άτομα τα οποία έχουν επαφή και επιτηρούν τις δασικές εργασίες, έτσι ώστε να αποφευχθεί η αναγνώριση άσχετων με το αντικείμενο ατόμων. Η προτεινόμενη διατύπωση για την παράγραφο αυτή είναι :

2. Η ιδιότητα του δασεργάτη:

α) Για τα φυσικά πρόσωπα που ήδη απασχολούνται στις δασικές εργασίες αποδεικνύεται από τα σχετικά με τις δασικές εργασίες ένσημα του ΙΚΑ και βεβαιώνεται από επιτροπή που συστήνεται για το σκοπό αυτό στην οικεία Διεύθυνση Δασών του Νομού. Η επιτροπή αποτελείται από ένα δασολόγο της Δ/νσης Δασών ως πρόεδρο της επιτροπής και από ένα δασολόγο ή δασοπόνο από το κάθε δασαρχείο του Νομού, Για τις Δ/νσεις Δασών χωρίς δασαρχεία από ένα δασολόγο ως πρόεδρο και από δύο δασολόγους ή δασοπόνους της Δ/νσης Δασών ως μέλη. Η προθεσμία για την αναγνώριση των δασεργατών είναι ένας χρόνος από την έναρξη ισχύος του νόμου.

Στην **παράγραφο 2β του άρθρου 5** θα πρέπει να ορισθεί άλλη δομή για την εκπαίδευση των νέων δασεργατών, αφού το προσωπικό στις δασικές υπηρεσίες είναι ελάχιστο και κατά τις ώρες υπηρεσίας θα είναι πολύ δύσκολο να ασχολούνται και με την εκπαίδευση, ενώ θα τρέχουν άλλες υποχρεώσεις. Η εκπαίδευση θα μπορούσε να γίνει από δομές εκπαίδευσης ενηλίκων (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ΚΕΚ κλπ) με πρόγραμμα που θα ορισθεί από την Γενική Δ/νση Δασών του ΥΠΙΕΝ και να πιστοποιείται ο δασεργάτης μετά από εξετάσεις τις οποίες διενεργεί η επιτροπή της παρ. 2^α. Θα πρέπει επίσης να γίνει ίδια πρόβλεψη και για τους δασεργάτες που δουλεύουν και σε άλλες επιχειρήσεις υλοτομίας και εμπορίας δασικών προϊόντων και με τον τρόπο αυτό όλοι οι δασεργάτες που δουλεύουν στα Ελληνικά δάση να είναι πιστοποιημένοι.

Με το **άρθρο 46** καταργούνται οι αναγκαστικοί δασικοί συνεταιρισμοί και απαγορεύεται η σύσταση νέων και ταυτόχρονα προβλέπεται νέος τρόπος ανάθεσης της διαχείρισης από τους συνιδιοκτήτες στην **παράγραφο 2 του άρθρου 48**.

Με τις διατυπώσεις όμως των άρθρων αυτών δημιουργείται σωρεία προβλημάτων στην διαχείριση των δασών με αντίκτυπο και στα ίδια τα δάση αφού στην ουσία σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να μπλοκαρισθεί για μεγάλα χρονικά διαστήματα η διαχείρισή τους. Αναλυτικότερα, είναι αδύνατο στη πραγματικότητα να διαμορφωθεί ομόφωνη εντολή των μεριδιούχων του δάσους, που σε αρκετές περιπτώσεις δεν θα βρίσκονται καν για να δώσουν εντολή, με αποτέλεσμα σε περίπτωση διαφωνιών οι μεριδιούχοι να οδηγούνται στα Δικαστήρια, τα οποία θα καλούνται να ορίζουν την προβλεπόμενη διαχειριστική επιτροπή και με συνέπεια μεγάλες καθυστερήσεις στην διαχείριση αν όχι και αδρανοποίηση της σε κάποια δάση*.

Πέρα από αυτό ο εντολοδόχος μπορεί να αλλάζει ανά πάσα στιγμή, αφού οι εντολές μπορούν ανά πάσα στιγμή να δώσουν σε άλλον εντολή, με αποτέλεσμα κανένας εντολέας να μη μπορεί να σχεδιάσει διαχείριση σε βάθος χρόνου. Και βέβαια οποιοσδήποτε κακόβουλος μεριδιούχος θα μπορεί να οδηγεί στα δικαστήρια την διαχειριστική επιτροπή για διάφορους λόγους με αποτέλεσμα σε πολλές περιπτώσεις στο τέλος να μην υπάρχει κανένας που να θέλει να ασχοληθεί με τη διαχείριση του δάσους, ενώ μέχρι σήμερα με τους αναγκαστικούς συνεταιρισμούς υπήρχε τακτική λογοδοσία και αποφάσεις των συνελεύσεων που κάλυπταν τις διοικήσεις έναντι τέτοιων περιπτώσεων.

Όμως και με την παραχώρηση του λήμματος στα συνιδιόκτητα με το Δημόσιο δάση θα υπάρξει πρόβλημα, αφού ο λαβών την εντολή για τη διαχείριση του δάσους μπορεί να αλλάξει ανά πάσα στιγμή με αποτέλεσμα σε άλλον ή άλλους να έχει παραχωρηθεί το λήμμα και άλλοι να διαχειρίζονται το δάσος.

Στους αναγκαστικούς δασικούς συνεταιρισμούς των «Νέων Χωρών» το Ελληνικό Δημόσιο είναι συγκύριο με ποσοστό 1/5 εξ αδιαιρέτου επί των δασικών εκτάσεων. Παράλληλα, το Ελληνικό Δημόσιο δεν συμμετείχε ως εταίρος στους υφιστάμενους αναγκαστικούς δασικούς συνεταιρισμούς, στους οποίους συμμετείχαν μόνο οι εταίροι, οι οποίοι εξέλεξαν το Διοικητικό τους Συμβούλιο με βάση την ισχύουσα νομοθεσία περί απαρτίας των συνεταιριστικών οργανώσεων που διαχειριζότανε. Με την προτεινόμενη ρύθμιση και την υπαγωγή της διαχείρισης στις περί κοινωνίας και εντολής διατάξεις, καθιστά το Ελληνικό Δημόσιο «στρατηγικό» εταίρο στην διαχείριση. Το Δημόσιο έτσι γίνεται ο ουσιαστικός διαχειριστής αφού, ως έχον το μεγαλύτερο «συμπαγές» ποσοστό, θα μπορεί να αναδεικνύει και την διαχειριστική επιτροπή της αρεσκείας του.

Αρκετοί συνεταιρισμοί συμμετείχαν σε διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα και έχουν συνάψει συμβάσεις είτε με ΝΠΔΔ, είτε με εταιρείες, για την ανάπτυξη διαφόρων δραστηριοτήτων. Σε περίπτωση λύσεως των Συνεταιρισμών χάνεται η νομική τους προσωπικότητα και η φορολογική τους αυτοτέλεια, οπότε, όπως είναι φυσικό, το κύρος των συμβάσεων όπου μετέχουν να αμφισβητείται.

Με την διάλυση των συνεταιρισμών τίθεται θέμα με την τύχη του προσωπικού τους.

Πολλοί από τους λειτουργούντες συνεταιρισμούς περιμένουν την έναρξη υλοποίησης των προγραμμάτων Μη Δημόσιας Δασοπονίας στα πλαίσια Ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Αρκετοί από αυτούς παρουσιάζουν ετοιμότητα έχοντας ωριμάσει τις αναγκαίες μελέτες. Τυχόν διάλυση τους θα σημάνει καθυστέρηση που στις περισσότερες περιπτώσεις, αν όχι όλες, θα θέσει τα συνεταιριστικά δασοκτήματα εκτός των χρηματοδοτικών μέσων.

Αρκετοί συνεταιρισμοί δεν διαχειρίζονται μόνο την δασική περιουσία, αλλά έχουν δημιουργήσει και άλλου είδους δομές και περιουσία (επιχειρήσεις, αγροί, αστικά ακίνητα, καταφύγια ...). Για αυτή την περιουσία του συνεταιρισμού μπορεί οποτεδήποτε και οποιοσδήποτε μεριδιούχος έχει ένα ελάχιστο ποσοστό, να επιδιώξει τη διανομή της, στην ουσία την ρευστοποίηση της.

Η αιτιολόγηση της διάλυσης των αναγκαστικών δασικών συνεταιρισμών είναι νομικά πλημμελής αφού δεν τίθεται θέμα συνταγματικότητας για την εν λόγω ρύθμιση, δεδομένου ότι **η παρ. 5 του άρθρου 12 του Συντάγματος ορίζει ότι :**

«Επιτρέπεται η σύσταση με νόμο αναγκαστικών συνεταιρισμών που αποβλέπουν στην εκπλήρωση σκοπών κοινής ωφέλειας ή δημόσιου ενδιαφέροντος ή κοινής εκμετάλλευσης γεωργικών εκτάσεων ή άλλης πλουτοπαραγωγικής πηγής, εφόσον πάντως εξασφαλίζεται η ίση μεταχείριση αυτών που συμμετέχουν».

Μετά τα παραπάνω, προτείνουμε την τροποποίηση του άρθρου 46 όπως παρακάτω:

Άρθρο 46

Αναγκαστικοί Δασικοί Συνεταιρισμοί

1. Η σύσταση νέων αναγκαστικών δασικών συνεταιρισμών (νομέων ή καρπωτών περιορισμένων δασικών δικαιωμάτων) απαγορεύεται.

2. Εντός προθεσμίας ενός έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος οι συσταθέντες κατά τις διατάξεις του Α.Ν.1627/1939 αναγκαστικοί συνεταιρισμοί δασοκτημόνων (νομέων ή καρπωτών περιορισμένων δασικών δικαιωμάτων) λύνονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσής τους.

Η διαχείριση των δασών των παραπάνω συνεταιρισμών γίνεται σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 151 του Δασικού Κώδικα, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 2 του άρθρου 49 του παρόντος.

3. Αναγκαστικές δασικές οργανώσεις που δεν συμμορφώθηκαν με την προηγούμενη διάταξη διαλύονται με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, μετά από αίτηση της οικείας Διεύθυνσης Δασών.

4. Αναγκαστικοί συνεταιρισμοί ιδιωτικών δασών καθώς και δασών του άρθρου 152 του Δασικού Κώδικα (συνιδιόκτητα με το Δημοσίο δάση), των οποίων η διαχείριση και εκμετάλλευση δεν έχει εγκαταλειφθεί, εξακολουθούν υφιστάμενοι.

Επίσης προτείνουμε την τροποποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 48 ως εξής:

2. Η παρ. 7 του άρθρου 151 του Δασικού Κώδικα (Ν.Δ 86/1969 ΦΕΚ Α' 7/18.1.1969) αντικαθίσταται ως εξής:

«Αναγκαστικοί συνεταιρισμοί ιδιωτικών δασών ως και δασών του άρθρου 152 του Δασικού Κώδικα (συνιδιόκτητα μετά του Δημοσίου δάση), των οποίων η διαχείριση και εκμετάλλευση δεν έχει εγκαταλειφθεί κατά την παρ. 4 του άρθρου 47 του παρόντος, εξακολουθούν υφιστάμενοι και διέπονται από τις διατάξεις του α.ν. 1627/1939. Οι διανοίξεις αντιπυρικών λωρίδων και οι κατ' αυτό τον τρόπο διανοιγόμενες λωρίδες αποτελούν συνεταιρική ιδιοκτησία, οι δε από τις διανοίξεις αυτών θιγόμενοι κύριοι ή νομείς αποζημιώνονται με μέριμνα του συνεταιρισμού σε βάρος των μελών αυτού αναλόγως των τεκμαιρομένων ωφελειών εκάστου από τα προστατευόμενα δασοτεμάχια.

Εκτός των περιπτώσεων του ανωτέρω εδαφίου, κύριοι ή νομείς αδιαιρέτου δάσους εκτάσεως ανωτέρας των εκατό (100) εκταρίων, είτε περιορισμένων δικαιωμάτων καρπώσεως δάσους της αυτής τουλάχιστον έκτασης, πλείονες των επτά (7), αναθέτουν τη διαχείριση του αδιαιρέτου δάσους ή την κάρπωση των δασικών περιορισμένων δικαιωμάτων σε εκπροσώπους τους ή σε επιτροπή κατά τις περί κοινωνίας, εντολής και αντιπροσώπευσης διατάξεις του Αστικού Κώδικα, καταρτιζόμενης συμβολαιογραφικώς. Η διαχείριση των ανωτέρω δασών μπορεί να διενεργείται επίσης από νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, που συστήνεται από τους δασοκτήμονες με σκοπό τη διαχείρισή τους».

* Οι περισσότεροι αναγκαστικοί δασικοί συνεταιρισμοί ιδρύθηκαν προ εβδομήντα περίπου ετών μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1930 και αφού αναγνωρίστηκαν τα δάση ως μη δημόσια με αποφάσεις του τότε Διοικητικού Δικαστηρίου του Υπουργείου Γεωργίας. Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, ο Εμφύλιος, η μετοίκηση πολλών Ελλήνων στις χώρες του τότε υπαρκτού σοσιαλισμού κλπ. είχαν ως αποτέλεσμα να αγνοείται η τύχη ενός σημαντικού μέρους τόσο των αρχικών συνεταιριών όσο και των καθολικών διαδόχων τους.

Ακόμη γεγονός είναι η πολυδιάσπαση της κάθε αρχικής εταιρικής μερίδας σε πολύ μικρότερα ποσοστά αυτής, λόγω κληρονομικής διαδοχής τόσο των αρχικών συνεταιριών, όσο και των διαδόχων τους, πολλοί από τους οποίους δεν έχουν κάνει ούτε καν αποδοχή της κληρονομικής τους μερίδας, ώστε να νομιμοποιούνται ως συγκύριοι - κοινωνοί.

Αποτέλεσμα αυτού του πραγματικού γεγονότος είναι ότι, σε ΚΑΝΕΝΑ αναγκαστικό δασικό συνεταιρισμό δεν είναι γνωστά όλα τα μέλη (κοινωνοί) που κατέχουν ποσοστό επί της παρουσίας αυτών, ώστε να μπορούν να έχουν πραγματική εφαρμογή τόσο οι διατάξεις περί κοινωνίας και εντολής, όσο και οι αυστηρότερες ρυθμίσεις για την εντολή που προβλέπει το νομοσχέδιο.

Ειδικότερα:

➤ Είναι εκ των πραγμάτων αδύνατη η διαμόρφωση ομόφωνης εντολής, ειδικά δε με την εισαγωγή της συμβολαιογραφικής εντολής προστίθεται μια απίστευτη γραφειοκρατία.

➤ Στην πράξη, και με το δεδομένο ότι και στους συνεταιρισμούς αυτούς λειτουργούν παρατάξεις, είναι αδύνατη η επίτευξη ακόμη και της πλειοψηφίας του 50% των εντολέων με (οιασδήποτε μορφής) δήλωση εντολής. Έτσι, στην ουσία το υπάρχον νομοσχέδιο οδηγεί όλους τους συνεταιρισμούς στα Δικαστήρια, τα οποία θα καλούνται να ορίζουν την προβλεπόμενη διαχειριστική επιτροπή. Η όλη ρύθμιση δημιουργεί, στην καλύτερη των περιπτώσεων αδικαιολόγητη καθυστέρηση και επιπλέον δαπάνες και στην χειρότερη θα οδηγήσει σε πλήρη αδρανοποίηση πολλούς από αυτούς.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε επιπλέον εξήγηση ή πληροφορία.

Με τιμή,
Για την Διοικούσα Επιτροπή του Περιφερειακού
Παραρτήματος Κεντρικής Μακεδονίας του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Ο Πρόεδρος

Δρ. Αθανάσιος Σαρόπουλος